

LOTUS DRIVE

Vlaams Drama

Pieter De Buysser

Lotus Drive

Vlaams drama in negen elegieën

Een voorstelling van Lampe in coproductie met het Nieuwpoorttheater.
Première in het Nieuwpoorttheater, Gent, 16 januari 2002

Gespeeld door Lise Solar, Jean-Baptiste Lefebvre en Chloë Dujardin.

Het gebeurde in die dagen dat Lampe, de gebochelde, ietwat onooglijke knecht van de filosoof Immanuel Kant, naar de zee stond te kijken. Met open mond, stomverbaasd. Een brandende heimwee naar een plek waar hij misschien nooit geweest was en misschien nooit zal komen, overviel hem. De zee. De zee. Hij hield zich niet en liep er middenin. Het water gutste zijn open mond binnen en bij het eerste wat hij nadien uitsprak tuimelden drie vreemdelingen van zijn tong.

Exact zo is het gegaan. Hoelang ze onder het water hebben gereisd weet niemand meer. Van hun voorgeschiedenis is nog slechts één verhaal gekend, een verhaal dat hun oorsprong getekend heeft tot op dit moment waarop ze voor u verschijnen. Ze hebben van de lotusbloem gegeten.

Wie van de lotusbloem eet, vergeet. Zodra nog maar het kleinste blad van een lotus is ingeslikt wordt het geheugen gewist. Ze hebben verder gereisd, gedood, met in hun geheugen enkel de vage herinnering aan de smaak van de lotusbloem, en voor de rest niets dan de pijnlijke ervaring losgesneden te zijn van hun oorsprong, van hun geschiedenis, van hun geheugen, van hun taal. Ze staan nu voor u. Ze zijn hier aangespoeld, in Vlaanderen, we zijn in Koskijde Bad, winter 2002, het is ochtend. Als vanouds hangt alles te beginnen.

Eerste elegie.

Al toen ik hier aankwam was de straat nat.

Dat geen hond zich afvraagt waar hij vandaan komt.

Oorsprong stinkt in het struif van haar oog.

Ik ruik naar verse vis en olie. Mijn armslag

is in de golven verdwenen, maar ik kan

hinniken nu en vinniger dan een ree

is mijn verdriet. Iets drukt aan de achterkant

van mijn oogbol. Het water brult helder.

Ik denk dat ik met de boot ben gekomen.

Deze gedachte is helder. Dit licht is een scalpel,

de koude versnijdt mijn vel, wat wordt me ontnomen?

Er is de mist die mijn blik bet. Ik zie alleen

mijn voeten op deze grond in dit nu. De zee heeft me nooit

helemaal omhelsd. Hier ben ik.

Riep er iemand? Is het voorbij? Kan iemand dat walvishart uit
mijn haar halen? Hoelang al ben ik hier?

Kan deze mist niet op een kier?

Ik ben niet bang. Dat maakt me bang en
nog banger ben ik dat ik ook daar niet bang van ben.

Wie ben jij? En de anderen?

Had ik antwoorden klaar, ik gaf ze je op een verblindend schaalte lacune
maar ik ben het kwijtgevonden. Hier, aangespoeld,
is in mijn vergeten mijn verbond met wat zich verbergt.

Waar is mijn stem, de woorden?

Verkocht en verrot uit de aars rethorica gegleden
om te vergaan op de bodem van een slagzin
in een te ver gevorderde staat van efficiëntie.

Dat moet je verdienen, elke dag.

Wie spreekt in mijn mond, hoe heet ik, wie spreekt in mijn naam?

Een gele knop. Ik herinner me groen omrand

een zachte welving die naar boven krult,
een lip die het zwijgen leert, mijn vinger
die over de nerven en de nektar glijdt,
ik hoor gelach van een overwinningsroes,
glazen en geschater en dan de doffe knak
van een uit de bloem getrokken blad.

Wat heb ik toch gegeten? Mijn verhemelte ligt in duigen
en hazen barsten uit mijn voegen, er is geen taal
of ze is van de grond verdreven.

Mijn maag keert. De smaak van honing,
een druppel die van een kin lekt, in mijn romp de brand en de wellust.

Het zette op langs links, een tinteling, een vlek,
een doek over het hoofd van mijn gedachten.

Mijn geheugen gewist.

Stop Roodkapje in je zakje, knapper Marie Curie,
haal je picnic uit met Helena en Pallieter,

en kauw op het verlies
zet de terra sanctus een hakje,
kwak je paard opnieuw Troje binnen
- wie zou geen ruiter willen zijn ?-
stort je letters in alma's schoot,
en zelf nog rap je Jezus Lazarus,
en verlies nu ook je verlies.

Dus dit is het vaste land?

In mijn afscheid is mijn vertrek.

Tweede elegie.

Hier zet ik mijn voet. Mijn arm houd ik nog wat achter.

Deze grond spreekt zwart, geharkt,

ik zet mijn hiel op het zand, houtherig als een specht,

niets dan rug, rug, dichtgenepen rug die zegt:

"t'is proper, ge kunt hier van de vloer eten".

Het gezemel slaat om mijn oren, "Koksijde Bad heet u welkom"

Een vroege wandelaar spreekt scherper dan de meeuwen

en geeft me ach en o assimilatie en compassie,

en als ik me integreer, dan krijg ik nog veel meer.

Hij moet er vandoor, maar zijn schoonbroer is bij de politie

en die komt straks nog wel eens kijken.

De mist verdwijnt en de mest verschijnt.

Stemmen warrelen uit de portieken, "dag zoetje", en
met de wind mee "Miljaar tedju", en over de dijk en de duinen
"denkt er eens aan een belleke te doen", tot
recht mijn gezicht in
en hier zaaien ze vernieling. Het is
die loden hand in het woord die alles stuk slaat:
geen appel blijft heel onder het woord appel.
De baas van bodega "The beauty itselve" giet javel over zijn drempel
maar hij krijgt hem niet weg.
Een jonge vrouw laat haar hond uit,
tien meter van ons vandaan kijkt ze me aan,
in de ogen, uit haar mond loopt een zin die ik niet begrijp,
een blinkende gel die volmaakt een blinkende gel weerspiegelt.
Ze staart me aan, telefoneert en loopt gehaast weer naar de dijk.
Het gewauwel sluit zich rondom.
Tussen de slagroomwafel en de muil van Cleo,
de Pekinees van Greta van het vierde met balkon,

is er nog lucht, het stralend gezicht van de vrijheid,
maar Cleo bijt. En Greta stopt haar kousen
in de reten van de blaffeturen tegen de tocht.

O een reetje of een kiertje, dat is ons toch een pleziertje,
Een barst in de lucht, een rits in het water, het is al een
voorschot op het later dan later,
op wanneer de tijd uit de ruimte glijdt,
op wanneer we van gezondheid mee mekkeren met de geiten,
en geen gezicht zich nog in zichzelf plet.

Ronny truitje Club Brugge komt langs met een kluitje zand in zijn hand,
Ik zeg: "Dag meneer dag dag.
Misschien is dit een dag voor het lossen van de spijt."
Hij zegt: "leert Vloms of ge komt er niet in".

Is iemand in staat aan een ander

niet te vragen: verander

in mezelf?

Derde elegie.

Hoe ik ook mijn mond houd,
de stilte ontglipt me.

Tussen een onbesproken trilling in een espenblad
en een onbesproken beroering
ontsta ik hier.

Wat dus het geval is.

Dat is. Zo is dat en dit is niet bespreekbaar.

Ik herinner me dat toen ik die lotus inslikte
mijn lippen opbloeden, als zat de zon er voor iets tussen.

Helderder dan ooit liet mijn tong zich kennen als
een niet te bereiken stamper voor al wat zoemt
en wil worden genoemd.

In de nagloed wiste de grond zich onder mijn voeten,

wat nadien kwam weet ik niet meer,
ik viel neer in een drukbevolkte slaap tot ik hier strandde.
Sindsdien is uitgesproken mijn sprakeloosheid
mijn thuiskomst in de reis van deze vreemde taal.

Door mijn mondholte, dat open venster in mijn gezicht,
waait de gebroken stem van een vergeten belofte.

Iemand heeft op ons gewacht. Altijd.

Achter bedampt glas wacht een student
minutenlang tot de koffie is doorgelekt.

Terwijl klapt de kaak van de toekomst dicht
over de hoofden van bij wijze van verzwijgen
mevrouw daar op de fiets en dat klakse bij de bakker.

Het perspectief gaat stinken naar een ingegroeide teennagel.

Ik spreek van een nu dat opgloort uit koren
dat gemaaid nog haar halmen staat te boren
in een gat in de lucht, ik spring
van mijn tong recht in het ochtendlicht,
ik draai mijn honger naar iets dat hoger is
dan diepe gedachten
nog eens om en bak hem als verloren brood.
Ik zing staand als een straal water tegen de muur op
en mijn letters lopen
tegenwoordig
sprankels in de toendra van toen en dra
hier is de a
u moet ze niet inpakken
en hier de b u kan er zo weg mee
alleen de zet wordt nog eventjes aan de kant gezet.
En aan het eind valt ook het eind eraf.

Maar ook in mijn open, verstomde mond
vervliegt het zwijgen.

Vierde elegie.

Heb ik hier altijd haar gehad? Kan ik fietsen? Had mijn vader gezag? Vanaf wanneer kon ik een mandarijn in haar geheel in mijn mond kon steken? Had ik een hond? Ben ik vaak verdwaald? Waar was ik allergisch voor? Heb ik dikwijls een kever de vleugels uitgetrokken? Lust ik witloof? Vanwaar deze plooi in mijn voorhoofd? Welke kleur ogen heeft mijn moeder? Verveelde ik me in de vakantie? Heb ik vreemde talen geleerd? Hoe komt het dat mijn voeten scheef staan? Rook ik? Heb ik De Bijbel gelezen en Homeros? Is er al iets overeengekomen over wat er hier mag en wat er niet mag? En dat met die goden, waar zitten we nu, ik geloof dat we kwamen van veel, dan was er nog maar één en op dit moment is er dus geen ? En verder? Zijn er verhalen met een einde? Gesteld dat een verhaal verbrand wordt, groeit dan uit haar asse het vervolg van het verhaal? Zullen we ons houden aan de afspraak over wat er hier mag en wat er niet mag? Zal ik de Koran lezen en de Tao? Wat zal ik doen met een sigaret? Zal ik mijn voeten ooit recht krijgen? Zal ik de taal gaan spreken waarin een mens open gaat? Zal ik ooit in de verveling mijn eigen dood horen? Zal de kleur van mijn moeders ogen krak dezelfde zijn als die van mijn eigen vrije eigen weg? Zal ik ooit zoveel te dragen krijgen dat mijn gezicht er van dichtplooit? Is eens geen witloof lusten nooit geen witloof lusten? Hoelang nog zal ik het plezierig vinden om vleugels uit kevers te trekken? Hoeveel nieuwe allergieën zal ik nog ontdekken? Hoe vaak zal ik nog verdwalen? Zal ik ooit een hond hebben? Zal ik ooit meer dan vier mandarijnen in hun geheel in mijn mond kunnen steken? Zal ik ooit weten of ik eigenlijk gedaan heb wat mijn vader wou? Zal ik ooit met het fietsen keihard op mijn kin slagen? Zal hier nu meer of minder haar gaan groeien?

Vijfde elegie.

Zo heerlijk krols dat dit land hier grolt,
zo vol verwachting nog en toch al plat op de buik.
Er is hier goed geboerd.

Ik zou mijn tong willen geven,
een rode glimworm, afgestroopt,
aan jullie, doorwinterde geruchtendraaiers.

Een houten knuppel met een knots van lood,
een goedendag heette dat hier,
en dat wordt nog ieder jaar gevierd
in de maand juli als folklore,
immer opgedragen aan U die is verloren,
dat,
weten willen we het wel maar kunnen gaat nog niet,
vandaar met een zeer bedaard gevoel voor maat:

de overgangmaatregel:

Allen Voor Vlaanderen

en Vlaanderen voor het blad

van de kleine belegger.

In iedere blik zit die stugge vlam.

In elk gebaar dat zachte falen in elegantie.

Ik kom nog tekens tekort om jullie recht te doen,

jullie, zanderige wezens in de regen,

ik maak van mijn tong een deken.

Deze getekende streek, bedrukt

omdat de Heiland niet kwam zoals de trein

of den Duits of beter nog de zomer van '76,

raast volle vitesse voouit sinds mercedes

standaard is uitgerust met abs.

De Verlosser en de maagd zijn intussen van de meeste muurtjes weggehaald,
wat lossier ook zijn de uurtjes met de accountant voor de haard.

Het staat nu vast: de Middeleeuwen zijn afbetaald.

En we zijn weer wat dieper het moderne in gedaald.

We zijn nu enkel nog geketend aan de kabel en het internet,
of om de relatie op te krikken aan het beukehoutenbed.

En mijn tong wil ik geven,

voor jullie de boeken van de zoveelste spraakspitstechnologie
neerleggen,

is hier, een arm op de schouders van deze grond,

mijn tong.

(en dan nu: de mechaniek van de verrijzenis)

Zesde elegie.

wat door de neus wordt geboord

front gevormd een verre roep om

om en weerom.

een kreet van een moeder

opgesmeten uit het schuim

hetzelfde als lamsbloed, hetzelfde

het leven gelijk het is

geen kat die dat makkelijk vindt

Haal uit het bespatte

Blaas af

Haal adem

Met de kin naar boven

eventueel kan er bij gezongen worden
maar dan niet te luid want anders vang je water

Het gebeurde in die dagen dat Lampe met open mond naar de zee stond te kijken.
Hij hield zich niet en liep er middenin. Het water gutste uit zijn mondwerk binnen.
Bij het eerste wat hij nadien uitsprak tuimelden drie vreemdelingen van zijn tong.
Lampe bracht zijn hand naar zijn keel. Hij herinnerde zich de pijn van toen zijn amandelen
werden getrokken. Hij liep terug het keienstrand op, en luisterde naar het water.

Uit het boothuis is een verhaal vertrokken.

Het is niet terug gekomen,

het kent geen weerkeer, het kent niet.

Het trekt hier geweldig.

Een gezicht tekent zich af

Hier ziet u het rouwvosje. Van het rouwvosje is bekend dat het goed door het zand kan krossen. Minder gekend is zijn dieet. Het eet alleen zelfbeklag. Vliegensvlug gritst het rouwvosje in broekspijp of hemdsmouw van een willekeurige wandelaar, daar houdt hij twee tellen zijn adem in, en op de derde tel zet hij er zijn tanden in en eet het zelfbeklag van de toevallige wandelaar helemaal op. Gedisciplineerd als een vakman wacht hij met boeren en winden, wat bij zware porties soms echt een virtuose ambachtelijkheid vergt, tot hij langs de kraag weer weg is gevlucht. Hij heeft ontzettend veel werk. Hij ligt hier nu net te slapen dus we gaan hem stilletjes laten rusten. Het is ten strengste verboden je een voorstelling te maken van zijn dromen.

uit de kring is een barst geslopen

Zevende elegie.

De morgen is mooi, bedenk ik en een krampachtig niks schraapt mijn keel,
mijn mompelende tast eet mijn krop op, mijn laatste metafoor.

Er is te, er is te ver en dan is er tevergeefs.

Ik houd me vast aan een slagzin, scherp en gevat,
een zoveelste geslepen handvat.

Thuiskomst? daar vraag ik niet aan

De populieren, zijn zij aan de taalwet ontsnapt?

En de wet die werkelijkheid wordt genoemd,

Wil die van de populieren weten?

Daar, een hangbuik en een hanekam,

krijgt hij een populier over de lippen?

Hoe diep kan je eigenlijk
met je klinkers en je klakken
door de wakken van het alfabet
vallen zonder door te zakken tot in de
obscure plattegrond van Plato's ideële blote kont ?

Kan ik dat zeggen hier
haar boodschap ontzeggen?

Zo stevig en gul staan de dingen op de grond,
zo vrekkelig geven ze zich aan mijn mond.
Ach die genadeloze dingen, niet eens medelijden
met mijn amechtig zingen.

Achtste elegie.

Wit licht valt uit je ogen, je bent mijn broer,
een ondier, een schijnsel,
een klem gereden mens op weg naar iets anders.

Je hebt geen stem en je haar brandt van onwetendheid.

Heb je geen boodschap voor me?

Ik ben als jij een ander, een uitgespuugd lichaam in volle bloei.

Spreek op.

Ik verlang naar je toekomstige handen, een tak uit ijs gesneden, en je adem
dat hij keert.

Ik tast naar een gezicht, naar een woord dat zich opslaat en zich ontvouwt.

Maar iemand heeft eens de namen bekeken en hij zei dat er zachte rottigheid op zat.

Appel (appel): "appel".

Je kan er zo met je vingers doorheen, en je merkt daar niets van, niemand merkt daar iets van.

En iemand anders zei dat hij eens een gezicht had gezien
en hij zei dat het geen gezicht was.

Donkerte verdringt zich, ze klopt op je tanden en komt binnen.

Onze voeten zijn gaar voor je het beseft.

Ik hoor mijn aderen wapperen,

te drogen hangen ze aan het snoer van de aansluitende seconden.

Ik wil nog rap een steen vloeibaar spreken.

Te kort ben ik van de dood geroofd,

te kort vlam ik.

Eet gerust uit mijn hart.

Mijn geheugen is een gaanderij,

het is nooit geweten,

peren vallen naar beneden,

wie komt op met een plan?

In mijn nier schreeuwt een varken.

Ik bijt een lelie open.

Gemeenschap is wat op zich laat wachten,
wachten is wat zich voorbereidt.

ik en jij is de wieg van de

van de

Negende elegie.

Ik sta.

Ik sta op het punt.

Ik sta op het punt van de stoffige oever.

De oever trekt zich terug.

De van geestig stof volgestouwde oever trekt zich terug.

Opnieuw.

Ik sta op het punt van de stoffige, van geestigheid volgestouwde oever die zich terugtrekt.

Landinwaarts is er niets meer.

Alles hangt te beginnen.

De benen, oh die benen, ook die moeten nog.

Niet eens begonnen.

Opnieuw.

De weg is verpletterend luchtig.

Ik sta met jou op het punt.

Opnieuw.

Ik sta met jou en jou.

Ik sta met jou en jou op het bevroren kookpunt.

Ik sta druppel voor druppel.

De horizon helt. De zee wil zich wissen.

De levenden bewegen zoals dat verwacht wordt.

Ik sta op het punt van

Ik sta.

Een dringende klok omcirkelt mijn bloeddoorlopen ogen.

Je gaat van het ene been op het ander,

ik kende eens een glimlach

Ik sta op een punt onder bijeengeveegde hemelen.

Ik sta onafscheidelijk

Als iemand een vlieg opblaast waar begint hij dan?

Waarom zou iemand daar een punt van maken?

Ik weet van een vrouw en die zag een makke plas en die maakt daar

Ja

Ja

Opnieuw

Ik sta op het punt.

En wat je achterlaat hoe lang nog en je hebt het weer?

Er is een verhaal van een man die slechts vluchtig beschuldigd werd van

En

Opnieuw

We staan op het punt.

Toen ze dan eindelijk de macht in handen kregen werden ze

Opnieuw

Laat achter, boor onder de zilverberk

en haal de melk uit de wortels

opnieuw,

laat zand door je vingers glijden,

dat moet nog

er moet nog veel gedaan worden, alleszins,

Opnieuw

Ik sta

Ik sta op het punt van de stoffige oever

Ik sta op

Ik sta

